

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด: กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Factors Affecting the Avoiding Behavior of Using Drugs: A Case Study of Students in the Regular Program Rajabhat Mahasarakham University

เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร

Saovalak Kosonkittiumporn

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ประเทศไทย

Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand

Corresponding author e-mail: Saovalakk@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0589-2525>

Received 13/08/2022

Revised 24/08/2022

Accepted 24/08/2022

บทคัดย่อ

สถานการณ์ปัญหาเสพติดที่เกิดการแพร่ระบาดในปัจจุบัน มีแนวโน้มสูง ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ ปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นหลากหลายรูปแบบมีความซับซ้อนแปรเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว และภายใต้สภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยปัจจัยเสี่ยงและพื้นที่เสี่ยงต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนนักศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงมากต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดและเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ในการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด ผลการวิจัยพบว่าระดับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด อยู่ในระดับมาก (Mean= 4.08) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อน ด้านความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับบิดามารดา ข้อเสนอแนะ ได้แก่ นักศึกษาควรเลือกคบเพื่อน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับคนที่เสพยาเสพติด ไม่ควรไปสถานที่ที่โจร ไม่ไปในที่เปลี่ยวคนเดียว ควรปฏิเสธทันทีเมื่อเพื่อนชวนไปเสพยาเสพติด ควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อให้รู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด เมื่อนักศึกษามีปัญหาควรขอคำปรึกษาในการแก้ปัญหาจากพ่อแม่ ญาติพี่น้อง ครูอาจารย์ นักศึกษาควรใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น ออกกำลังกาย เล่นกีฬา อ่านหนังสือ

คำสำคัญ : การหลีกเลี่ยง; ยาเสพติด; พฤติกรรม

[501]

Citation: เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (4), 501-518.

Kosonkittiumporn, S., (2022). Factors Affecting the Avoiding Behavior of Using Drugs: A Case Study of Students in the Regular Program Rajabhat Mahasarakham University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (4), 501-518; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.72>

Abstracts

The situation of drug problems that are currently epidemic is likely to be high amid the globalization of various problems. Various forms of complexity change quickly. and under an environment full of risk factors and risk areas for drug involvement especially student groups which is a group that is at very high risk of being involved in drugs in the study of factors affecting drug avoidance behavior, a case study of regular semester students Mahasarakham Rajabhat University This time the purpose to study the level of drug avoidance behavior and to study factors affecting drug avoidance behavior: a case study of regular semester students. Mahasarakham Rajabhat University and to study recommendations the sample group consisted of 385 bachelor's degree students, regular program at Mahasarakham Rajabhat University. The research instrument was a questionnaire. The statistics used for data analysis were Mean, Standard Deviation. It was used to analyze the level of drug avoidance behavior. Multiple regression analysis It was used to analyze factors affecting drug avoidance behavior. The results showed that the behavioral level of avoiding drug use was at a high level (Mean= 4.08). Factors affecting drug avoidance behavior were the relationship between students and friends. knowledge of drugs and the relationship between students and parents. Don't mess with people who use drugs, should not go to orbiting places Do not go to a lonely place alone Should refuse immediately when a friend invites you to take drugs. Should study and learn about drugs to know the dangers and dangers of drugs. When students have problems, they should seek advice from parents, relatives, and teachers. Students should use their free time to be useful, such as exercising, playing sports, and reading.

Keywords: Avoidance; Drugs; Behavior

บทนำ

ปัญหายาเสพติด เป็นปัญหาใหญ่ซึ่งทั่วโลกให้ความสำคัญ ตระหนักถึงผลกระทบที่มาจากปัญหายาเสพติด องค์การสหประชาชาติ ได้ประกาศให้วันที่ 26 มิถุนายนของทุกปี เป็นวันต่อต้านยาเสพติดโลก เพื่อให้ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด และจากรายงานสถานการณ์ปัญหายาเสพติดโลก ของสำนักงานยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติระบุว่า สถานการณ์การผลิตการลักลอบค้ายาเสพติดหรือการเสพยาเสพติดเกือบทุกประเทศอยู่ในเกณฑ์คงที่ ปัจจุบันมีผู้เสพยาเสพติดประมาณ 200 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ของประชากรโลกเป็นกลุ่มผู้ติดยาเสพติด (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557)

[502]

Citation:

เสาวลักษณ์ โกศลิตติอมพร. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (4), 501-518.

Kosonkittiporn, S., (2022). Factors Affecting the Avoiding Behavior of Using Drugs: A Case Study of Students in the Regular Program Rajabhat Mahasarakham University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (4), 501-518; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.72>

การวิเคราะห์สถานการณ์ยาเสพติดและแนวโน้มในประเทศสะท้อนให้เห็นชัดเจนว่าการแพร่ระบาดของยาเสพติดยังคงมีอยู่ในเด็กและเยาวชนซึ่งจะเป็นอนาคตของชาติซึ่งปัญหาเหล่านี้ได้กระตุ้นจิตสำนึกในการคุ้มครอง เด็กๆ ควรอยู่ห่างจากยาเสพติด โดยสังเกตว่ามีโครงการสร้างสรรค์มากมาย เช่น โครงการชมรมหัวใจไร้อารยา โครงการโรงเรียนสีขาว เป็นต้น โครงการเหล่านี้ถือว่าดีและเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ดิตยาเสพติดแม้ว่าจะมีการดำเนินการต่อต้านยาเสพติดอย่างเด็ดขาดอยู่เสมอ แต่ก็ยังพบว่าปัญหายาเสพติดยังคงเป็นที่แพร่หลายในหมู่เยาวชนและนักศึกษา ปัญหายาเสพติดมีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยไม่คำนึงถึงชนิดของยา ลักษณะการใช้งาน ประชากรผู้ใช้ ทำให้ยากต่อการจัดการอย่างถาวร โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนอายุ 15-24 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรหลักที่ยังมีปัญหายาเสพติด เป็นกลุ่มเปราะบาง เสี่ยงต่อการอยู่ในสังคม ตลอดจนพฤติกรรมการใช้ชีวิตของคนหนุ่มสาว ปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญทั้งหมด เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเยี่ยมชมสถานบันเทิง การพนัน การใช้ยารักษาโรคผิดวิธี การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การล่องลอยเมตตามหาความสุข การทะเลาะวิวาท ซึ่งล้วนเป็นพฤติกรรมเสี่ยงของเยาวชนที่อาจนำไปสู่การเสพยาและการเสพติดใน จบ. หากเยาวชนมีโอกาสได้มีส่วนร่วมย่อมส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคตและในวัยชรา สัดส่วนที่เพิ่มขึ้นของคนหนุ่มสาว โดยเฉพาะผู้ที่มียาอายุ 15-19 ปี บ่งชี้ว่าเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการติดยามากขึ้น (บุรฉัตร จันทรแดงและคณะ, 2562)

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่กำลังคุกคามทรัพยากรบุคคลและนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนและกลุ่มเยาวชนนอกโรงเรียน จากการสำรวจสภาพและปัญหายาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนของกองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่าจำนวนของเยาวชนที่ติดยาเสพติดในปี พ.ศ.2534 เพิ่มขึ้นเป็น 1 คนต่อวัน ในปี พ.ศ.2535 เพิ่มขึ้นเป็น 2 คนต่อวัน และในปี พ.ศ. 2536 เพิ่มขึ้นเป็น 3 คนต่อวัน ส่วนการที่จะให้หายจากการติดยาเสพติดมีเพียง 1-2 คนต่อปีเท่านั้น ซึ่งไม่ทันกับจำนวนผู้ที่ติดยาเสพติดในแต่ละวัน กลุ่มเยาวชนที่ติดยาเสพติดส่วนใหญ่เสพเฮโรอีนและสารระเหย ซึ่งเป็นเยาวชนระดับอาชีวศึกษามากที่สุด รองลงมาได้แก่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย นอกจากนั้นยังมีแนวโน้มการใช้สารเสพติดสูงขึ้นในกลุ่มที่มีอายุน้อยลงด้วย เนื่องจากปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนมีอัตราที่พบค่อนข้างสูงและมีแนวโน้มของอุบัติการณ์เพิ่มสูงขึ้นและยังส่งผลกระทบต่อสังคมเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอันมาก (บุรฉัตร จันทรแดงและคณะ, 2562) จึงจำเป็นต้องเร่งป้องกันและรักษาปัญหายาเสพติด ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในภาคเหนือได้เสนอแนวคิดในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนว่าปัญหายาเสพติดเป็นเหมือนโรค ดังนั้น เพื่อป้องกันโรคนี้หรือปัญหายาเสพติด ถึงแม้จะไม่เกิดกับตัวบุคคล ก็ควรป้องกันปัญหายาเสพติดไว้ก่อน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้นักเรียนสร้างพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดการหลีกเลี่ยงการใช้ยา (ประเสริฐ สารเกิด, 2543)

สำหรับการป้องกันการใช้ยาเสพติด โดยเน้นที่วัยรุ่นเป็นหลักในการที่จะจัดหรือลดปัญหาต่างๆ ทั้งด้านส่วนบุคคล ครอบครัว ที่มีผลกระทบโดยตรงต่อการนำไปสู่การใช้ยาเสพติด ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาที่ดีที่สุด ดังนั้นการป้องกันย่อมดีกว่าการแก้ไข และปัจจัยในการติดยาเสพติดของวัยรุ่นนั้นมีหลายสาเหตุโดยในวัยรุ่นแต่ละคนก็จะมีสาเหตุการใช้ยาเสพติดที่แตกต่างกันไป เช่น มีประวัติพ่อแม่ใช้ยาเสพติด พ่อแม่มีระดับการศึกษาต่ำ ครอบครัวขาดแคลน มีฐานะยากจน มีเพื่อนติดยา หากวัยรุ่นเลือกคบเพื่อนที่ใช้ยาเสพติด อาจมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดนั้นได้เช่นกัน เพราะในนักเรียน นักศึกษานั้นอาจถูกล่อลวงให้เสพยาเสพติดได้ง่าย เนื่องจากมีกำลังทรัพย์ในการซื้อยาเสพติดมากกว่าวัยรุ่นกลุ่มอื่นๆ ในชุมชน ดังนั้นการที่บุคคลมีพฤติกรรมป้องกันในภาวะเสี่ยง (At-risk behaviors) นั่นคือ เป็นการกระทำใดๆ ของบุคคลที่เชื่อว่าตนเองมีสุขภาพที่ดี แต่อยู่ในภาวะเสี่ยงเกินกว่าปกติวิสัยที่จะพัฒนาสภาวะสุขภาพของตนเองได้ และมีการกระทำเพื่อป้องกันหรือเผื่อระวังตนเองไม่ให้เจ็บป่วยโดยการกระทำในขณะที่ยังไม่ปรากฏอาการ โดยพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลดความเสี่ยงต่างๆ นั้น (Risk-education behaviors) สามารถที่จะเกิดขึ้นได้กับบุคคล โดยที่บุคคลนั้นต้องมีการตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีผลต่อสุขภาพทราบถึงวิธีการป้องกันโรคอย่างถูกต้องตลอดจนได้รับการกระตุ้นเพื่อให้พยายามปฏิบัติตนในการป้องกันโรค (ศรุตา พรหมดี, 2541)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด พบว่า บุรฉัตร จันทรแดงและคณะ (2562) ได้ศึกษารูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ตะเข็บชนแดนลุ่มน้ำโขง โดยมีวัตถุประสงค์ (1) สร้าง รูปแบบการป้องกัน และ (2) ยืนยันรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติด กลุ่มตัวอย่างและ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติด 15 คน และผู้เชี่ยวชาญในการป้องกันปัญหาเสพติด 5 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการประชุมกลุ่ม และแบบสอบถามยืนยัน ความเหมาะสม ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการป้องกันประกอบด้วย รูปแบบการป้องกันด้านสังคม สถานการณ์และจิตวิทยา ผลการยืนยันรูปแบบการป้องกัน พบว่า อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และมีค่าความสอดคล้องระหว่างควอไทล์ น้อยกว่า 1.5 ทุกแนวทาง ซึ่งรูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมาก ผลการสร้างรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติด พบว่า รูปแบบการป้องกัน ประกอบด้วย การสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วม โดยมุ่งเน้นการสร้างจิตสำนึก ความตระหนัก การรับรู้ และทัศนคติ เพื่อให้เกิดการป้องกันช่วงก่อนการเริ่มเสพ และการพัฒนาเยาวชนควบคู่ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน เอกรัตน์ หามนตรี (2561) ได้ศึกษาความสำเร็จของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัดอ่างทอง พบว่า (1) จากการวิเคราะห์สถานการณ์พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนในจังหวัดอ่างทอง พบว่า อายุเฉลี่ยของเยาวชนน้อยลง ระหว่าง 12-15 ปี มีแนวโน้มสูงขึ้น ยาเสพติดที่ระบาด คือ ยาบ้า กัญชา ยาไอซ์ และยาเสพติดประเภทใหม่ที่แพร่หลาย โดยใช้ยาแก้ปวดผสมเครื่องดื่มทำให้เกิดอาการมึนเมา (2) จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการความสำเร็จของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มี

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดในจังหวัดอ่างทอง ประกอบด้วย ปัจจัยภายใน ได้แก่ เยาวชน ครอบครัว ชุมชน ผู้นำท้องถิ่น องค์กรภายในชุมชน ปัจจัย ภายนอก ได้แก่ เครือข่ายชุมชนยาเสพติด องค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด (3) แนวทางในการดำเนินงานของชุมชนให้ประสบความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดในจังหวัดอ่างทอง โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ ร่วม คิดตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผล สมชาย ธัญธนกุล (2553) ได้ศึกษาเรื่องวัยรุ่นกับยาเสพติด พบว่า ปัญหายาเสพติดให้โทษเป็นปัญหา ระดับชาติที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือ กันทั้งด้านป้องกันปราบปราม และรักษาวัยรุ่นเป็นช่วงวัยหัวเลี้ยว หัวต่อที่มีโอกาสติดยาเสพติดได้มาก อาจ เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เกิดความเครียดได้ง่าย สาเหตุสำคัญที่วัยรุ่นมี โอกาสติดยาเสพติด เช่น อยากทดลอง ตามใจเพื่อน ถูกหลอกลวง ผิดหวังในเรื่องต่างๆ ขาดความอบอุ่นจาก ครอบครัว เป็นต้น แนวทางป้องกันและแก้ไขที่สำคัญ ก็คือตัววัยรุ่นเองจะต้องรู้จักป้องกันตนเองโดยไม่ทดลอง เสพยาเสพติดทุกชนิด ถัดมาก็คือบุคคลใน ครอบครัว โดยเฉพาะพ่อแม่จะต้องให้ความรักความอบอุ่นและ ความเข้าใจในวัยรุ่นอย่างถูกต้อง จะเป็นเกราะป้องกันไม่ให้วัยรุ่นไปติดยาเสพติดได้ พรภักดิ์ พานพิศ (2552) ได้ ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนนอกกระบบของศูนย์ การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า (1) นักเรียนการศึกษานอกกระบบของศูนย์การศึกษานอกกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอลำทะเมนชัย มีพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดอยู่ในระดับดี (2) นักเรียนที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับ การศึกษา อาชีพ รายได้ ที่ได้รับต่อเดือน ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา การอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว และความสัมพันธ์กับครอบครัวที่ต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดไม่แตกต่างกัน (3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนการศึกษานอกกระบบ คือ ความสัมพันธ์ใน ครอบครัวและเจตคติที่มีต่อยาเสพติดตามลำดับที่ระดับ 0.05 ราโพ ไชยพาลี (2546) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเจต คติต่อยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอมะนังร้อยเอ็ด สรุปได้ว่านักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นมีเจตคติ ต่อยาเสพติดโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับที่มาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านสังคม และด้านกฎหมาย ด้านการป้องกันตนเอง พบว่า นักเรียนหญิง และชายมีพฤติกรรมป้องกันตนเองต่อต้านยาเสพติดในระดับสูงในหมู่นักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย ในขณะที่นักเรียนอาศัยอยู่กับผู้ปกครองและนักเรียนที่อาศัยอยู่ร่วมกับผู้ปกครอง ในบรรดานักเรียนที่ไม่ใช่ ผู้ปกครอง พฤติกรรมการป้องกันตนเองโดยรวมอยู่ในระดับที่ใช้งานได้จริงในหมู่นักเรียนที่อาศัยอยู่กับพ่อแม่ และเมื่อเปรียบเทียบระดับของทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดและพฤติกรรมการป้องกันตนเองของนักเรียนที่เป็น เพศเดียวกัน พบว่า นักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อยาเสพติดอยู่ในระดับที่ถูกต้องมากกว่านักเรียนชาย และมี

พฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดมากกว่านักเรียนชาย บทลงโทษและกักขังตลอดจนผลที่จะได้รับจากยาเสพติดมากกว่านักศึกษาชาย

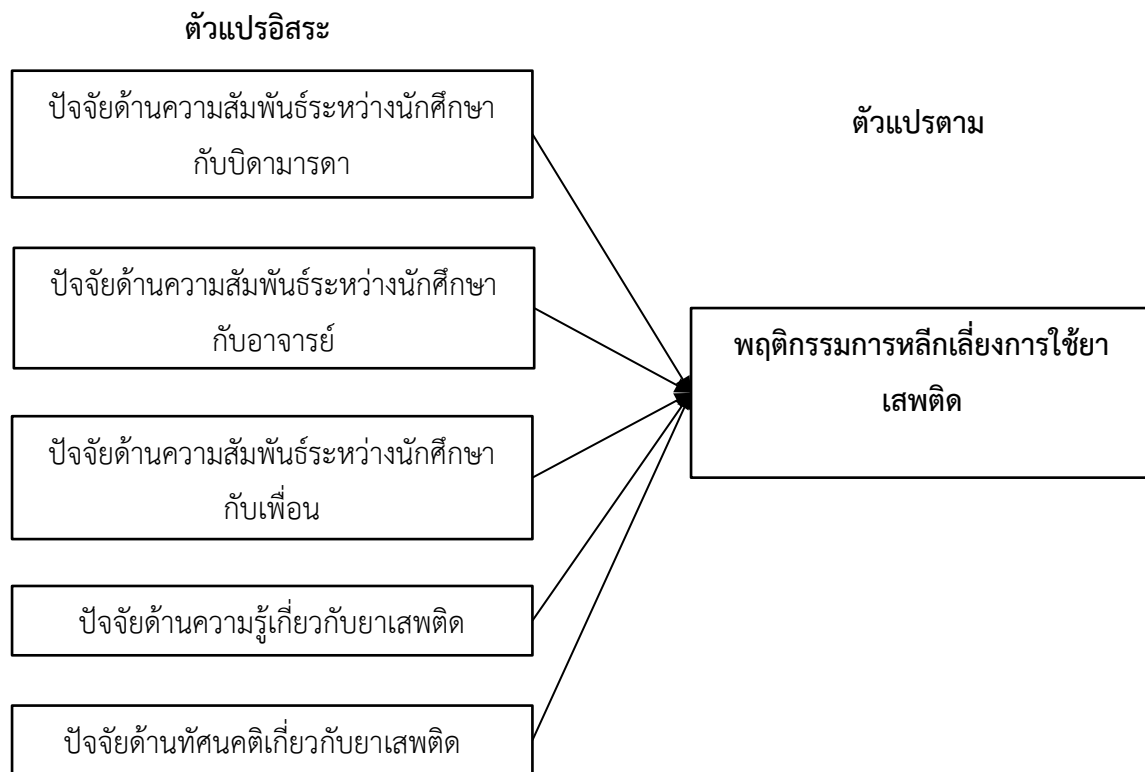
ปัญหาเสพติดระบาดในปัจจุบันมีแนวโน้มสูงท่ามกลางโลกาภิวัตน์ ปัญหาเกิดขึ้นในความซับซ้อนที่หลากหลาย เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และอยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยปัจจัยเสี่ยงและพื้นที่เสี่ยง การเข้าไปพัวพันกับยาเสพติด โดยเฉพาะนักศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงที่จะเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ดังนั้นจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด แนวกรณีสึกษานักศึกษาภาคปกติในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเพื่อให้ได้ข้อมูลโดยรวมและจะเป็นฐานในการเสนอแนะแนวทางการกำหนดนโยบาย แผนงาน หรือโครงการ ตลอดจนการพัฒนารูปแบบการป้องกันพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง กับยาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด กรณีสึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด กรณีสึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
3. ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด กรณีสึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด กรณีสึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตในการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล แยกออกเป็น 2 ส่วน คือ
 - 2.1 แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารวิชาการและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้อยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 - 2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.2.1) ประชากร ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 9,619 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงาน, 2563)
 - 2.2.2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 385 คน โดยใช้วิธีกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (สัญญา เคนาภูมิ และ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร, 2558)
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้อยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้แก่ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับบิดามารดา

ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติด

3.2 ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด กรณีศึกษา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการศึกษาระหว่างเดือน เมษายน 2564 ถึง เดือน กันยายน 2564

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีระเบียบวิธีการวิจัยดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 1 ฉบับ จำแนกได้ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 4 แบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยลงพื้นที่นำแบบสอบถามแจกให้กลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยชี้แจงขั้นตอนการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบความสมบูรณ์และจัดเป็นหมวดหมู่รวบรวมเข้าด้วยกัน เตรียมพร้อมสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมด 385 ชุด มาตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาวิเคราะห์ผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทั้ง 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามตอนที่ 1 - 2 ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2 ข้อ คือ

1. การศึกษาเพื่อหาระดับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลการวิเคราะห์ได้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) นำค่าที่ได้มาหาระดับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษา

ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยใช้ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ซึ่งมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้นาฬิกาข้อมือ กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Correlation deviation) และการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple linear regression analysis) โดยใช้การวิเคราะห์แบบกำหนดตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด (Enter method)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามตอนที่ 3 ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงการใช้นาฬิกาข้อมือ กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended) โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้นาฬิกาข้อมือ กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้นาฬิกาข้อมือ กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้นาฬิกาข้อมือ กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้นาฬิกาข้อมือ กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายข้อ

พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้นาฬิกาข้อมือ กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	n = 385		ระดับ พฤติกรรม
	$\bar{X}$	S.D.	
1.หลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่มีประวัติเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	4.09	1.35	มาก
2.ปฏิเสธทันทีเมื่อเพื่อนชวนให้เสพยาเสพติด	4.65	1.06	มากที่สุด
3.ปฏิเสธทันทีเมื่อเพื่อนชวนหนีเรียน	4.02	1.15	มาก
4.ปฏิเสธทันทีเมื่อเพื่อนชวนไปเที่ยวกลางคืน	3.76	1.12	มาก
5.ปฏิเสธทันทีเมื่อเพื่อนชวนไปหอพักของเพื่อนหรือบ้านเพื่อน	3.26	1.01	ปานกลาง

พฤติกรรมกรหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	n = 385		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	พฤติกรรม
6.หลีกเลี่ยงการอยากลองสิ่งเสพติด เช่น บุหรี่ กัญชา สุรา	4.31	1.15	มากที่สุด
7.สนใจติดตามข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดจากสื่อต่างๆ เพื่อป้องกันตนเองจากยาเสพติด	3.89	1.13	มาก
8.ไม่พูดคุยกับคนแปลกหน้า ที่อาจจะชวนให้ลองเสพยาเสพติด	4.47	1.15	มากที่สุด
9.ให้ความสำคัญกับการเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.49	0.76	มากที่สุด
10.เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจ จะปรึกษา พ่อแม่ ครูอาจารย์	3.76	1.17	มาก
11.แม้จะประสบปัญหาเรื่องเรียน เรื่องครอบครัว เรื่องเพื่อน แต่จะหาทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมโดยไม่ต้องพึ่งพายาเสพติด	4.57	1.12	มากที่สุด
12.ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นดนตรี เล่นกีฬา ออกกำลังกาย ปลูกต้นไม้ อ่านหนังสือ เป็นต้น	4.22	0.94	มากที่สุด
13.ใช้เวลาว่างทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว	3.75	1.05	มาก
14.ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีสุขภาพแข็งแรงโดยไม่ต้องพึ่งพายาเสพติด	3.76	1.07	มาก
รวม	4.08	.65	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมกรหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดกรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าระดับพฤติกรรมกรหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดอยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ ได้แก่ ปฏิเสธทันทีเมื่อเพื่อนชวนให้เสพยาเสพติด ($\bar{X} = 4.65$) หลีกเลี่ยงการอยากลองสิ่งเสพติด เช่น บุหรี่ กัญชา สุรา ($\bar{X} = 4.31$) ไม่พูดคุยกับคนแปลกหน้า ที่อาจจะชวนให้ลองเสพยาเสพติด ($\bar{X} = 4.47$) ให้ความสำคัญกับการเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.49$) แม้จะประสบปัญหาเรื่องเรียน เรื่องครอบครัว เรื่องเพื่อน แต่จะหาทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมโดยไม่ต้องพึ่งพายาเสพติด ($\bar{X} = 4.57$) ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นดนตรี เล่นกีฬา ออกกำลังกาย ปลูกต้นไม้ อ่านหนังสือ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.22$) ระดับพฤติกรรมกรหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ ได้แก่ หลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่มีประวัติเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ($\bar{X} = 4.09$) ปฏิเสธทันทีเมื่อเพื่อนชวนหนีเรียน ($\bar{X} = 4.02$) ปฏิเสธทันทีเมื่อเพื่อนชวนไปเที่ยวกลางคืน ($\bar{X} = 3.76$) สนใจติดตามข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดจากสื่อต่างๆ เพื่อป้องกันตนเองจากยาเสพติด ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจ จะปรึกษา พ่อแม่ ครูอาจารย์ ($\bar{X} = 3.76$) ใช้เวลาว่างทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว ($\bar{X} = 3.75$) ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีสุขภาพ

แข็งแรงโดยไม่พึ่งพายาเสพติด ($\bar{X} = 3.76$) และระดับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้อยาเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ได้แก่ ปฏิเสธทันทีเมื่อเพื่อนชวนไปหอพักของเพื่อนหรือบ้านเพื่อน ($\bar{X} = 3.26$)

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้อยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้อยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (y)

ตัวแปรอิสระ	B	S.E.	Beta	t	Sig.
a ค่าคงที่	1.055	.303		3.478	.001
X ₁ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับบิดามารดา	.153	.042	.183	3.646	.000
X ₂ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์	.080	.061	.072	1.296	.196
X ₃ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อน	.377	.057	.365	6.570	.000
X ₄ ด้านความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	.260	.070	.186	3.704	.000
X ₅ ด้านทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติด	.010	.039	.011	.254	.800

R = .792 R² = .751

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้อยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (y) โดยใช้การวิเคราะห์แบบกำหนด

ตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด (Enter method) ดังนี้

1. ปัจจัยที่นำมาศึกษา ทั้ง 5 ตัวแปร มีความสัมพันธ์ทุกคู่กับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้อยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (y) เท่ากับ 0.792 (R = .792) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวแปร รวมกันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้อยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (y) โดยมีค่าความสัมพันธ์มาก

2. ปัจจัยที่นำมาศึกษา ทั้ง 5 ตัวแปร มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงหรือการผันแปรกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้อยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (y) เท่ากับ .751 (R² = .751) แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวแปร สามารถอธิบายพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้อยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (y) ได้ร้อยละ 75.10

3. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้นาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 3 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่มีผลต่อการผันแปรในตัวแปรตามในแบบคะแนนมาตรฐานมากที่สุดไปหาน้อย ดังนี้

3.1 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน (X_3 Beta = .365)

3.2 ด้านความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด (X_4 Beta = .186)

3.3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับบิดามารดา (X_1 Beta = .183)

ส่วนตัวแปรอิสระอีก 2 ตัวแปร ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ (x_2) ด้านทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติด (x_5)

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงการใช้นาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. เลือกคบเพื่อนหรือไม่ควรยุ่งเกี่ยวกับคนที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
2. ไม่ควรไปสถานที่ที่โคจรในเวลากลางคืนหรือไม่ไปในที่เปลี่ยวคนเดียว
3. ปฏิเสธทันทีเมื่อมีเพื่อนชวนไปเสพยาเสพติด
4. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อให้รู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด
5. เมื่อมีปัญหาควรขอคำปรึกษาในการแก้ปัญหาจากพ่อ แม่ ญาติพี่น้อง ครูอาจารย์
6. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น ออกกำลังกาย เล่นกีฬา อ่านหนังสือ

อภิปรายผล

ระดับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้นาเสพติดกรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ระดับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้นาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ระดับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้นาเสพติดอยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ ได้แก่ ปฏิเสธทันทีเมื่อเพื่อนชวนให้เสพยาเสพติด ($\bar{X} = 4.65$) หลีกเลี่ยงการอยากรลองสิ่งเสพติด เช่น บุหรี่ กัญชา สุรา ($\bar{X} = 4.31$) ไม่พูดคุยกับคนแปลกหน้าที่อาจจะชวนให้ลองเสพยาเสพติด ($\bar{X} = 4.47$) ให้ความสำคัญกับการเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.49$) แม้จะประสบปัญหาการเรียน เรื่องครอบครัว เรื่องเพื่อน แต่จะหาทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมโดยไม่ต้องพึ่งพายาเสพติด ($\bar{X} = 4.57$) ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น เล่นดนตรี เล่นกีฬา ออกกำลังกาย ปลูกต้นไม้ อ่านหนังสือ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.22$) ระดับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้นาเสพติดอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ ได้แก่ หลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่มีประวัติเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ($\bar{X} = 4.09$) ปฏิเสธทันทีเมื่อเพื่อนชวนหนีเรียน ($\bar{X} = 4.02$) ปฏิเสธทันทีเมื่อเพื่อนชวนไปเที่ยวกลางคืน ($\bar{X} = 3.76$) สนใจติดตามข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดจากสื่อต่างๆ เพื่อป้องกัน

[512]

ตนเองจากยาเสพติด ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจ จะปรึกษา พ่อแม่ ครูอาจารย์ ($\bar{X} = 3.76$) ใช้เวลาว่าง ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว ($\bar{X} = 3.75$) ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีสุขภาพแข็งแรงโดยไม่พึ่งพายาเสพติด ($\bar{X} = 3.76$) และระดับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ได้แก่ ปฏิเสธทันทีเมื่อเพื่อนชวนไปสูบบุหรี่หรือเพื่อนหรือบ้านเพื่อน ($\bar{X} = 3.26$)

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรภักดิ์ พานพิศ (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันปัญหาเสพติดของนักเรียนนอกระบบของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า (1) นักศึกษานอกระบบของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพระประแดง มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดอยู่ในระดับมาก (2) นักศึกษาที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ที่ได้รับต่อเดือน ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา การอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา สถานภาพครอบครัว และความสัมพันธ์กับครอบครัวที่ต่างกันมีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดไม่แตกต่างกัน (3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักศึกษานอกระบบ คือ ความสัมพันธ์ในครอบครัวและเจตคติที่มีต่อยาเสพติดตามลำดับที่ระดับ 0.05

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ราไพ ไชยพาลี (2546) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องเจตคติต่อยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดโดยรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีเจตคติต่อยาเสพติดโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับที่มาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านสังคม และด้านกฎหมาย ด้านการป้องกันตนเอง พบว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดมากกว่านักเรียนชาย ส่วนนักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา และนักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่บิดามารดา มีพฤติกรรมการป้องกันตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติมาก โดยนักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา และเมื่อเปรียบเทียบระดับ เจตคติต่อยาเสพติดและพฤติกรรมการป้องกันตนเองของนักเรียนที่มีเพศต่างกัน พบว่า นักเรียนหญิง มีเจตคติต่อยาเสพติดอยู่ในระดับที่ถูกต้องมากกว่านักเรียนชาย และมีพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติดมากกว่านักเรียนชาย แสดงให้เห็นว่านักเรียนหญิงมีความรู้ ความเข้าใจและมีความ เชื่อมั่นในโทษและพิษภัยตลอดจนผลกระทบที่จะได้รับจากยาเสพติดมากกว่านักเรียนชาย

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชวิศา หนูคง (2544) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการเปิดรับการสื่อสารทัศนคติ ความรู้และพฤติกรรม การป้องกันยาเสพติดของวัยรุ่นใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ด้านพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมักปฏิเสธเมื่อเพื่อนชักชวนให้

ทดลองเสพยาเสพติด และเข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด เช่น เข้าร่วมนิทรรศการหรือคอนเสิร์ตอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ศึกษาถึงอันตรายของยาเสพติด ในโรงเรียนและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และยาเสพติดช่วยผ่อนคลายความทุกข์ยาเสพติดช่วยให้พบกับสิ่งแปลกใหม่ในชีวิต ยาเสพติดช่วยให้มีเพื่อนมาก การติดยาเสพติดทำให้เกิดความเท่และท้าทายในชีวิต ยาเสพติดทำให้อ่านหนังสือได้ดีขึ้น และยาเสพติดช่วยให้ผลการเรียนดีขึ้นอยู่ในระดับต่ำ ด้านทัศนคติต่อยาเสพติด ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมี ทัศนคติที่ถูกต้องต่อยาเสพติดในทางบวก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติ ที่ถูกต้องต่อยาเสพติดในทางบวกเกือบทุกประเด็น คือ ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญในระดับชาติผู้ผลิต และผู้ขายยาเสพติดควรได้รับโทษถึงขั้นประหารชีวิตวัยรุ่นติดยาเพราะชอบทำตามอย่างเพื่อนวัยรุ่นติดยาเพราะหาซื้อได้ง่ายในสถานศึกษาการตรวจปัสสาวะในสถานศึกษาเป็นวิธีการที่ดีในการลดจำนวนผู้ติดยาการทดลองยาเสพติดเพียงครั้งเดียวทำให้ติดยาได้ และปัญหาครอบครัวทำให้คนติดยา ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเป็นกลางต่อยาเสพติด คือ เห็นใจผู้ที่เสพยาเพราะแสดงว่าผู้เสพยามีปัญหาและหาทางแก้ไขปัญหไม่ได้ ผู้เสพยาไม่ใช่อาชญากร ดังนั้นไม่ควรลงโทษ และในกรณีที่รู้ว่าเพื่อนติดยาเสพติดจะเก็บเป็นความลับด้านความรู้เรื่องยาเสพติด ผลการวิจัย พบว่า เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในเรื่องยาเสพติดอย่างถูกต้องในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เรื่องยาเสพติดคืออะไรมากที่สุด รองลงมาคือ ยาบ้าคืออะไรข้อใด กล่าวถูกต้องเกี่ยวกับยาเสพติดบุคคลใดต่อไปนี้เป็นผู้มีความเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดมากที่สุด ข้อใด กล่าวผิดในเรื่องยาอีหรือเอ็กซ์ตาซี และข้อใดกล่าวผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างมี ระดับความรู้นี้มากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 53.50 สาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นติดยาเสพติดโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า สาเหตุที่มาจากต้องการทดลองเพื่อนชักชวนต้องการประชดชีวิต อยู่ในระดับสูงตามลำดับ และมีสาเหตุมาจากถูกหลอก/ล่อลวง และเพื่อนบังคับอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพ็ญลักษณ์ บุญความดี (2543) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาบ้าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับยาบ้าในระดับต่ำ มีทัศนคติทางลบต่อยาบ้าในระดับสูงและมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาบ้าในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาบ้า ผลการศึกษา พบว่า ความรู้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติและทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาบ้า ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาบ้า พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับความรู้ทัศนคติต่อยาบ้า และสถานภาพสมรสของบิดามารดาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาบ้า

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดกรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดกรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อน ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับบิดามารดา

ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อน มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดกรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เมื่อเวลานักศึกษาประสบปัญหา เพื่อนของนักศึกษาก็มักจะให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยการหาทางออกที่ดีที่สุดโดยไม่พึ่งพายาเสพติด เพื่อนของนักศึกษามักจะชวนเล่นกีฬา ออกกำลังกาย อ่านหนังสือ เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เพื่อนของนักศึกษาไม่ชักชวนไปเที่ยวสถานที่ไม่ไฉไลในตอนกลางคืน และเพื่อนของนักศึกษาไม่ใช้ยาเสพติด ทำให้นักศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนจึงมีส่วนสำคัญและมีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด

ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดกรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาเคยอบรมเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด ทำให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับเรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด นักศึกษาจึงคิดว่ายาเสพติดเป็นสิ่งที่มึนเมามากกว่ามีประโยชน์ คิดว่าเมื่อเสพยาเสพติดแล้วร่างกายจะทรุดโทรม และที่สำคัญคือคิดว่ายาเสพติดเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย จึงมีส่วนสำคัญและมีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด

ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับบิดามารดา มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดกรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เมื่อเวลาที่นักศึกษาประสบกับปัญหา บิดามารดาของนักศึกษามักจะให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาต่างๆ และมักจะหาทางออกที่ดีที่สุดให้กับนักศึกษา เวลาที่นักศึกษารู้สึกท้อแท้ ผิดหวังบิดามารดาของนักศึกษาก็มักจะให้กำลังใจเสมอ ทำให้นักศึกษาเชื่อและปฏิบัติตามคำแนะนำของบิดามารดา เมื่อมีเวลาว่างครอบครัวของนักศึกษามักจะทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น ไปเที่ยว รับประทานอาหาร ทำให้นักศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีกับบิดามารดา จึงมีส่วนสำคัญและมีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุรฉัตร จันทรแดงและคณะ (2562) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ตะเข็บชนแดนลุ่มน้ำโขง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) สร้างรูปแบบการป้องกันและ (2) ยืนยันรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงยาเสพติด กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงยาเสพติด 15 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงยาเสพติด การป้องกันปัญหายาเสพติดใน 5 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ รายงานการประชุมกลุ่มและแบบสอบถามยืนยันความเหมาะสม

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการคุ้มครองประกอบด้วยรูปแบบการคุ้มครองทางเศรษฐกิจ สังคม และจิตวิทยา การยืนยันรูปแบบการป้องกันอยู่ในระดับสูงสุดและความสอดคล้องระหว่างควอไทล์น้อยกว่า 1.5 สำหรับทุกคน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการป้องกันประกอบด้วยการสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วม โดยเน้นการสร้าง ความตระหนักและตระหนัก การรับรู้และเจตคติในการป้องกันก่อนการเสพติดและการพัฒนาเยาวชน ร่วมกับครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกรัตน์ หามนตรี (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสำเร็จของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดในจังหวัดอ่างทอง งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ดังนี้ (1) เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์พฤติกรรมเสี่ยงยาเสพติดของเยาวชน จังหวัดอ่างทอง (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเยาวชนที่มี พฤติกรรมเสี่ยงในการติดยาในจังหวัดอ่างทอง (3) เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานชุมชนให้ประสบความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงติดยาเสพติดในจังหวัดอ่างทอง การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) การวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า (1) จากการวิเคราะห์สถานการณ์พฤติกรรมเสี่ยงยาเสพติดของเยาวชนจังหวัดอ่างทอง พบว่า อายุเฉลี่ยของ เยาวชนอายุน้อยกว่า 12-15 ปีมีแนวโน้มสูงขึ้น ยาเสพติดคือเมทแอมเฟตามีน กัญชา ไอซ์ และยาเสพติด ประเภทใหม่ที่แพร่หลายโดยใช้ยาแก้ปวดในเครื่องดื่มทำให้เกิดอาการมึนเมา (2) จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผล ต่อความสำเร็จของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงยาเสพติดในจังหวัดอ่างทอง ประกอบด้วย ปัจจัยภายใน เช่น เยาวชน ครอบครัว ชุมชน ผู้นำท้องถิ่น องค์กรภายใน ปัจจัยภายนอกชุมชน ได้แก่ เครือข่ายชุมชนยาเสพติด องค์กรที่เกี่ยวข้องกับยา หน่วยงานต่างๆ (3) แนวทางปฏิบัติของชุมชนให้ ประสบผลสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงติดยาเสพติดในจังหวัดอ่างทอง โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม เช่น แนวทางปฏิบัติ การคิดร่วมกัน การตัดสินใจร่วมกัน การวางแผนร่วมกัน การ ดำเนินการร่วมกัน ประโยชน์และเข้าร่วมการประเมินผลติดตามผล

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรภักดิ์ พานพิศ (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อ พฤติกรรมการป้องกันปัญหาเสพติดของนักเรียนนอกระบบของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า (1) นักเรียนนอกระบบการศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพระประแดง มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดอยู่ ในระดับสูง (2) นักเรียนที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา ของบิดาและมารดา อาศัยอยู่กับบิดามารดา สถานภาพทางครอบครัว และความสัมพันธ์กับครอบครัวต่างก็มี พฤติกรรมต่างกัน การป้องกันยาเสพติดไม่แตกต่างกัน (3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด ของนักเรียนนอกโรงเรียน ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัวและทัศนคติต่อยาเสพติดตามลำดับที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้อยาเสพติดกรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงการใช้อยาเสพติดกรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

นักศึกษาควรเลือกคบเพื่อนหรือไม่ควรยุ่งเกี่ยวกับคนที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่ควรไปสถานที่ที่โคจรในเวลาว่างคนเดียว ควรปฏิเสธทันทีเมื่อมีเพื่อนชวนไปเสพยาเสพติด ควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อให้รู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด เมื่อนักศึกษามีปัญหาควรขอคำปรึกษาในการแก้ปัญหาจากพ่อ แม่ ญาติพี่น้อง ครูอาจารย์ นักศึกษาควรใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น ออกกำลังกาย เล่นกีฬา อ่านหนังสือ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงการใช้อยาเสพติด พบว่าข้อเสนอแนะ ดังนี้ เลือกคบเพื่อนหรือไม่ควรยุ่งเกี่ยวกับคนที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่ควรไปสถานที่ที่โคจรในเวลาว่างคนเดียว ปฏิเสธทันทีเมื่อมีเพื่อนชวนไปเสพยาเสพติด ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อให้รู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด เมื่อมีปัญหาควรขอคำปรึกษาในการแก้ปัญหาจากพ่อ แม่ ญาติพี่น้อง ครูอาจารย์ และ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น ออกกำลังกาย เล่นกีฬา อ่านหนังสือ ดังนั้นจึงควรดำเนินการ ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้อยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม นอกจากปัจจัยที่มีผล 5 ด้าน ที่ทำการวิจัยนี้แล้ว

2. ควรมีการศึกษาเชิงลึกโดยการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เจาะลึกและหลากหลายมากขึ้น เกี่ยวกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้อยาเสพติด กรณีศึกษานักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับสถาบันการศึกษาแห่งอื่น เพื่อให้ได้ผลที่ต่างกัน และสามารถนำเสนอพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้อยาเสพติดในด้านอื่นเพิ่มมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ชวิศา หนูคง. (2544). การเปิดรับการสื่อสารทัศนคติความรู้และพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของวัยรุ่นใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

บุรฉัตร จันทร์แดงและคณะ. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่ตะเข็บชายแดนลุ่มน้ำโขง. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 14(3), 424-432.

- บุรฉัตร จันทร์แดงและคณะ. (2562). รูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ตะเข็บชนแดนลุ่มน้ำโขง, วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 7 (3), 807-822.
- ประเสริฐ สารีเกิด. (2543). การศึกษาการดำเนินการตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขการระบาดของยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสามัญศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พรภักดิ์ พานพิศ. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมในการป้องกันปัญหาเสพติดของนักเรียนนอกระบบของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- เพ็ญลักษณ์ บุญความดี. (2543). ความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาบ้าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์ศึกษา: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
- ร่ำไพ ไชยพาลี. (2546). เจตคติต่อยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศรดา พรหมดี. (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติเกี่ยวกับยาบ้า ความเชื่ออำนาจด้านสุขภาพกับพฤติกรรมลดความเสี่ยงต่อการใช้ยาบ้าในนักเรียนมัธยมศึกษาปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ พย.ม. : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมชาย ธีธัญกุล. (2553). วิจัยเกี่ยวกับยาเสพติด. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 12 (3), 167-173.
- สัญญา เคนาภูมิ และเสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร. (2558). การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). รายงานสถานการณ์ปัญหาเสพติด ประจำปี 2557. กรุงเทพฯ : สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สำนักส่งเสริมวิชาการและงาน. (2563). ฐานข้อมูลนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เอกรัตน์ หามนตรี. (2561). ความสำเร็จของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดในจังหวัดอ่างทอง. วารสารมหาจุฬานาครทรรณ. 5 (2), 435-451.